

„Czas“ wychodzi codziennie, wyjąwszy niedziele i dni świąteczne.

Od 10 Nra Czasu, o ile pasy starczy, w Krakowie po 10 c., we Lwowie lub z przesyłką pocztową 12 c.

Prenumerata wynosi:

Table with 3 columns: na cały rok, na kwartał, na 1 miesiąc. Rows for Poland, Austria, and other regions.

CZAS

Prenumeratę przyjmują:

Administracja „CZASU“ w Krakowie, tudzież urzędy pocztowe. Miejscowa prenumeratę księgarnia S. A. Krzyżanowskiego, handla Nowakowskiej. — Ogłoszenia (inzeraty) przyjmują się za opłatą od miejsca wiersza drukim drobnym (połtorowym) i pierwszy raz 10 cent., za każdy następny raz po 5 cent. — Nadane na 3 strony dziennie od miejsca wiersza drukim drobnym po 30 cent. za każdy raz. — Dołączenia do „Czasu“ (preparata, cyrkulara, ogłoszenia i t. p.) przyjmują się za cenę 1 złr. od 100 egzemplarzy, a 50 cent. od 100 egzemplarzy dla miejscowych prenumeratów. — Należność przesyła się naprzód nadesłaniem pocztowym. — Ogłoszenia i prenumeratę przyjmują: we Lwowie Agencja „CZASU“ w głównym składzie tytoniu Nr. 11 przy ulicy Trybunalskiej L. 4; w Paryżu wydział p. Adam, Rue Clément 5; (prenumeratę p. Wincenty Baczowski, Faubourg Poissonnière 33); w Wiedniu pp. Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurt nad Menem, Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu), A. Oppelk, Stubenbastei Nr. 2, R. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze), G. L. Daube & Comp. (także w Frankfurt nad Menem), M. Dukas Riemergasse 12.

„Czas“ w „Czasie“

W sprawie słynnego artykułu Timesa, którego krótką treść podaliśmy wczoraj, otrzymuje Polit. Corr. następujący z pewnego źródła list z Berlina:

Artykuł Timesa z dnia 26 b. m. zbudził tu powszechnie niedowierzanie, a w pierwszej chwili oburzył wszystkich, że Times odważa się odrzucać przyjaźń niemiecką. Jeszcze gorzej znalazła tu przyjęcie insynuacja Timesa, że Niemcy zaproszą Anglię, do wspólnego uregulowania kwestyi egipskiej z pominięciem innych mocarstw, tem bardziej, że rząd niemiecki zachowywał się nadzwyczaj ostrożnie wobec kwestyi egipskiej. Skoro Anglia oświadczyła, że chce działać na własną rękę w Egipcie, Niemcy udaremniły po części wystąpienie koncertu europejskiego przeciw temu odłączeniu, donosząc, iż w nim nie weźmą udziału.

Niemcy są tego zdania, że współdziałanie mocarstw musi odbywać się na podstawie traktatów, tudzież interpretacji oraz egzekucji tychże. Nawet wtenczas, kiedy wypadki lokalne, nębięra w dalszym stadium swem znaczenia międzynarodowego, współdziałanie mocarstw jest na miejscu.

Wobec kroków jednak, wywołanych interesem jednego tylko mocarstwa, musi każde państwo obracać sobie taką drogę, jaką mu wskazuje własny interes. W ten sposób należy sobie wyłomaczyć, dlaczego Niemcy nie chciały interwencji Anglii upoważniającej ani kierować nią ani jej przeszkadzać. Anglia odniosła wskutek tego korzyść, że akcja jej w Egipcie doszła aż do obecnego stadium, a gabinet Londyński i Times uznają to, chociaż Niemcy uznania nie żądały. Niemcy nie narzucały się nigdy, a jeżeli Times chce nby ostrzedz rząd angielski przed natarczywością Niemiec, to każdy wie, że wszelki interes, jeżeli go się tylko umiejętnie przedstawi, może w Timesie znaleźć dobre dla siebie narzędzie. Pogłoska, że Gambetta ofiarował kucharza swego, który pobiera największe na świecie wynagrodzenie, za usługi Timesa, można wprawdzie uważać tylko za żart; ale należy zastanowić się, czego Gambetta spodziewał się po tym artykule. Na namigając odpowiedź dziennikom niemieckim i na rozdrażnienie opinii publicznej nie mógł przecież liczyć, mimo swej nieznajomości mocarstw zagranicznych.

Za innym tłumaczeniem tego artykułu, przemawia więcej względów. Gambetta chce na pewnych nieporozumieniach, które przewiduje jako konieczne następstwo zwłaski egipskiej, zbudować dla siebie podstawę drugiej, świętej władzy. Spodziewa on się kolizji mocarstw europejskich, w której szukać będzie warunków dla przyszłej akcji francuskiej. Pragnie on gorliwie stanąć po stronie Anglii, boi się wszakże, czy znajdzie do bry do tego grunt. Artykuł Timesa miał więc być probierzem opinii publicznej i rządu w Anglii, miał być najlepszą instrukcją, czy Anglia poda rękę Francji i korzystając z tego sojuszu wystąpi wbrew interesom mocarstw europejskich. To miało być celem artykułu Timesa.

Redaktor dziennika Gaulois, miał rozmowę z królem greckim bawiącym w Paryżu. Na pytanie czy Austria nie skorzysta z obecnej chwili, aby posunąć się aż do Saloniki, odpowiedział do siebie król: „Zobaczmy, przemierzając bywają zawierane i zrywane, podług potrzeb; pamiętaj pan, że Turcy są stuczynym zamkiem, do którego jeden tylko istnieje klucz, a ten jest w posiadaniu Anglii.“ Ennesyacja króla greckiego brzmi jak wyrocznia Delphi. Redaktor Gaulois nabrał z całej rozmowy przekonania, że między Anglią a Grecją istnieje tajny traktat. W dalszym ciągu król

potajemnie czczą Boga jak pierwsi chrześcijanie w katakumbach.

P. Pobiedonoszew w swej podróży musiał się przekonać, że schizma tu niezapuszczona korzeni, że wstręt ludu do narzuconej religii niezwykły, że jego stałość w wierze katolickiej niezłamana. Relacja jego musiała uczynić wrażenie w kołach tak gorliwych o propagandę prawosławia, i ztąd nowy plan. Prześladowanie dotychczasowe było tylko negatywne, aby unicy przestali być unitami, aby zatrzeć ślady unii i zerwać wszelkie związki z Kościołem katolickim. Nowe ukazy sięgają dalej i głębiej, aby prawosławie wszelkimi środkami szczyścić. Środki te nie zlagodzą ucisku i nowe pociągają ofiary, nie za to, że byli unitami, ale za to, że nie są jeszcze schizmatykami. Czego nie osiągnięto przez ucisk władz świeckich, to chcieliby osiągnąć fanatyzmem propagandy cerkiewnej.

Dokąd ten nowy plan sięga, wskazują liczne objawy. Przygotowywał się on już od kilku miesięcy, a mamy właśnie pod ręką tygodnik cerkiewny wychodzący w Warszawie, który zdradza dążności nowego tego systemu.

Pismo to od kilku miesięcy zajmuje się pilnie sprawą unitów chełmskich. Prozelityzm schizmatyczny jest płodny w najprzewrotniejsze pomysły. Zmieniła się tylko dyalektyka: wpięrowi wstawiano w siebie i ogłoszono przed całym światem, że lud unicki nawraca się dobrowolnie do prawosławia, dziś zaś mówią o potrzebie obrony ludności prawosławnej na Podlasiu przed terroryzmem polskim i agitacją katolicką. Nie unicy, jak cały świat mniemają, znoszą prześladowanie od propagatorów schizmy, ale przeciwnie trwa tam w najlepsze prześladowanie polsko-katolickie, a co zaiste najdziwniejsze, że według tego organu cerkiewnego, rząd i sądy tolerują tę propagandę i działają przeciw prawosławiu. Władza też duchowna domaga się surowych środków represji dla oswobodzenia ludności rosyjskiej i schizmatycznej na Podlasiu. Podamy niżej próbę tej bizantyjskiej sofistyki cerkiewnych organów. Dają one bowiem miarę do czego dąży nowy plan dwoma naznaczonymi ukazami. Kłamanstwo jest zawsze satelitą okrucieństwa — im większa w nim bezczelność, tem w działaniu większa bezwzględność.

Przegląd Polityczny.

W sejmie morawskim stronnictwo narodowe uczyniło przez posła Sromę wniosek o reformę wyborczą w tym duchu, aby w tej sekcji segy uchwalać prawo wyborcze osób opłacających tylko 5 złr. podatku w miastach, oraz aby w miejskich okręgach wyborczych uznano każde miasto za miejsce wyboru. Dzienniki anti-narodowe nie wspomniały ani słówkiem o tym wniosku, tzn. że rozpisują się bardzo obszernie o wniosku podobnym stronnictwa niemieckiego, które ma większość w sejmie morawskim. Stronnictwo to chce obalić, a przynajmniej ad calendas graecas odłożyć wniosek narodowców, domaga się, aby wpięrowi polecić zbadanie przedmiotu wydziałowi krajowemu, któryby dopiero na przyszłorocznej segy sejmu zdał sprawę i przedłożył wnioski co do zmiany ordynacji wyborczej. Los wniosku narodowców łatwo przewidzieć, skoro wiadomo jest po stronie Niemców — i t. t. tych samych, którzy w Izbie deputowanych Rady państwa głosowali przeciw przyznaniu prawa wyborczego osobom opłacającym tylko 5 złr. podatku.

Z Egiptu nadeszła wczoraj wiadomość pełna tragicznej grozy, ale tym razem niepolitycznej natury. Wskutek jęszcze niedoociecznych przyczyn nastąpiła straszna eksplozja, która pozabawiła życia kilkudziesiąt żołnierzy angielskich i wywołała panikę w całej ludności. Katastrofa ta, która kosztowała Anglików tyle, co niejedna krwawa utarczka z wojskami Arabiego baszy, może także pociągnąć za sobą skutki donioślejsze, bo nie trzeba zapominać, że wschodni lud jest nadzwyczaj wrażliwy, pełen imaginacji i zabobonów.

Korespondent Timesa miał niedawno interwju z ex-wicekrólem Egipskim Ismailem baszą. Były władca miał świadcząc, że dla dobra Egiptu, najkorzystniejszym byłby protektorat angielski. Jzba notabłówna powinna mieć tylko glos w sprawach wewnętrznych. Następnie wyrażał się melancholicznie o swoim synie i o przyszłości Turcji. Dzisiejszy Chedyw, zdaniem oja jego, nie posiada ani serca, ani głowy, ani odwagi. Dnie

Z literatury bieżącej.

„Listy Zygmunta Kraszińskiego. Tom I. do Konstantego Gaszyskiego“ z przedmową J. L. Kraszewskiego. Lwów. Nakładem księgarni Gubrynowicza i Schmidta. 1882 r.

(8) (Dokończenie).

Przez cały ciąg roku 1846 o niczem innym zdaje się nie myśleć, w każdym liście o tem najwięcej pisać, przesyła wiadomości jakie ma, prosi o inne, dreczy się tem co się stało, a bardziej jęszcze tem co się stać może, a co przewiduje ze swoją zwykłą logiczną ścisłością i polityczną bystrością. D. 1go marca, zatem w kilka ledwo dni po rezi, pierwsza o niej wzmianka. „Chodzę jak wariat, czuję jak żebym konał, tylko nie tak jak ty, bez nadziei w przyszłe życie.“ Rzeczywiście w tym straszliwym bólu u niego odzwia się ciagle wiara w szczęśliwy koniec — kiedyś, a listy nieraz prozą mówią to samo, co Psalmi.

„To, co ma na wieki zwyciężyć, musi przed dniem tryumfu cierpieć, w bólu się kształcić, męczeństwem się wyrabiać. Prawda, że u nas nie tylko czysty ból i czyste męczeństwo, głępiest rozmaitych domieszek wielkie: ale któż w świecie kiedy oglądał masy rozumne i subtelne? kto widział naród nieszczęśliwy, któryby potrafił być jednym człowiekiem stanu?“

„Powiedam ci, dochodzim naszej pory katakumbowej, zstępnijemy do Chrystusowych ciemności, w których grzebać jedni drugich będziemy, przesładowani, i to ostatnia noc nasza, dopiero po niej, na wieki będzie rano! Ale ja przebywać musim, i nie jeden z nas, kiedyś, odkopan z tych ciemności, na piersiach mieć będzie położoną flaszeczkę z krwią własną i napisem: pro Christo, czyli: pro Polonia! bo Chrystusowa najprzedzniejsza część dziś w Polsce, a ta częśćia ból nieskończony, który zbawia świat! Okropnie, okropnie o Konstanyty mój! Patrz! od pierwszego rozbioru, czy to nie Kolizeum wiel-

kie, dziejowe, w przestrzeni i czasie, coraz szerzej, krwawsze, nasz kraj. I zrazu tylko szlachta, później mieszczaństwo, wreszcie żydzi i chłopci schodzą do areny i walczą z tygrysmi, które kupił i karmi Cezar, w obliczu Cezara! A te tygrysy, to wojsko żołdne, to policye, to szpiegi, to oblakani włościacie, to wreszcie stronnicy duch nas samych, duch niezgody, płatny także przez Cezara, z lochów czarnych kolizem na jego rozkaz wprowadzony przeciwko nam samym. Doład walczyliśmy jako gladyatorzy z bronią w rękę, wściekle, zataście, i w końcu tygrysy i Cezar zawsze zwycięzcami byli! Nadchodzi dzień, w którym już nie dadzą nam nawet oreza do ręki na te zabawy Cezarowe, ale będziemy musieli nadzy i bezbronnym wytrzymać napad tygrysów i nie wyrzecz się imienia Chrystusowego ni Chrystusowej żadnej rzeczy, a taką rzeczą najwyższą za dni naszych — narodowość jest! Z hymnem o niej w sercu, z świadectwem jej złożonym na ustach, mnsim umierać, gardło musim dawać dzikim zwierzętom i dzikszym od nich aprawcom, włościaciom bezrozumnym i wodzom, pulkownikom, komisarzom, rozumu bezczecności pełnym! A po dniach tych ostatnich, zwyciężym, jak wszystko co ostateczną wytrzymawszy mękę, udowodnią, w niej nie znikając, że natury nieśmiertelnej jest! Tak chrześcijaństwo w obliczu świata się udowodniło, i ztąd panowania dostąpiło! Ach smutne, smutne to przeczuć! Nieprawdaż mój Konstanyty! Wszystko stracone prócz wiary, ale z wiary wszystko odyskać można!“

Nie wiem czy nie ma w tych słowach zwycięskiej odpowiedzi na wszystkie wielokrotnie powtarzane zarzuty, jakoby Krasziński poetycznie tylko przyszłość pojmował, myślał o niej mistycznie, a podchlebstwem i obietnicą naród odurzał. Jednak kto bez uprzedzenia przeczyta choćby same jego poezye, ten się przekona, że był wcale trzeźwym, i jeżeli co obiecywał, to nie bez warunków. Listy zaś do wodza, że w przyszłości wierzył, ale teraźniejszość widział nie tylko tak smutną i czarną, ale nawet tak słabą i marną jak jest. Samo nawet podobieństwo do Meki Pańskiej i do Zmartwychwstania, nie wydaje się tak rażącym, bo widzi je Krasziński w dziejach, ale nie w powołaniu:

„Wybranych cnota i niebieskie potęgi wstrząśnięte w one dni będą, a Pan skroci dni te, by wszelka wiara nie przepadała. Patrz! co do joty Chrystusowe dzieje, powtórzony pod postacią narodu, w dziejach świata. Wszyscy opuścili naród, mógłby zawołać: „Ojciec niebieski, czemuś mnie opuścił?“ i pochylił głowę i skonał. Trzy dni później zmartwychwstanie nastąpi! ale ileż to serce przez te trzy dni pęknie! Ja czuję, że już moje pękle.“

A to przecież nie jest mistyczna, ale trzeźwa i praktyczna prawda, że „w bólu kształcić i wyrabiać się musi wszystko co ma kiedyś zwyciężyć“ i tak wytłomaczona jego „próba grobu“ nie okaże się może tak bląhą i fantastyczną jak nieraz mówimy. Jak zaś pojmuwał przyszłość najbliższą, jak był politycznie głębokim i mądrym, to niech powiadzą nasze własne czasy, dla których jakżoby wymyślone pisane są dwa następny z listów CXIV i CXV.

„Co za rozstrój w Polsce? co za oskarżanie się wzajemne, wzajemne? Okropnie mi, gdy się nad tem zastanawiam, i czuję, że w tej chwili obrzydnę dwie, a sprzeczne niby to, ale na pozór tylko, grozą narodowi apostazy: Demagogia i Moskwa! Obie żądają od niego, by zupełnie zerwał z przeszłością, to jest, z wiekami, które jego zasługę ziemską składały i wyrobiły mu na ziemi ciało widome. Gdyby lud z jednej strony uwierzył się dał i w rzezaczy uwierzył, a z drugiej mający być wyróżnieni, owi moriturzy, rzucali się w objęcia obiecujące im ochrone, w objęcia Moskwy, — powiedz, czyby to nie gorszy był finis, jak na Maciejowickim polu? To w tej chwili grozi nam; niech Bóg nas ochroni, on jeden może! O mój Konstanyty! czuję, że umarłem. To strach! strach! położenie obecne. Patrząc na nich wszystkich samobójczych się przez nierozum, gwałstwo, a niekiedy świadomie, przez podłość, gorszą niż owa Judaszowa!“

„Dobrze jest widzieć okiem ducha cel wieków, i wiedzic, że k'niemu się idzie; ale obrzydłem jest głupstwem na istic k'niemu dobierać sposobów, własnie k'niemu nie prowadzących, owszem opóźniających go. Nie rzezają ludzie doją do rajy

W sposób bardzo kategoriyczny wyrażał się o polityce wewnętrznej francuskiej. Oświadczył on, że nie należało wyracać gabinetu Gambetty. Iny znouwn dziennik donosi, że król był zachwycony rozmową, którą miał z p. Duclerc. U Gambetty, którego nie zastał, zostawił bilet wizytowy.

W Paryżu mają się wkrótce ukazać dwa wielkie dzienniki polityczne. Jeden z nich będzie organem Gambetty, a na jego czele stanie znakovit publiczista p. J. J. Weiss, którego Gambetta będąc ministrem spraw zewnętrżnych mianował wysokim w tym departamencie urzędnikiem. Po upadku Gambetty, p. Weiss opuścił ministerstwo i powrócił do dziennikarstwa. Drugi dziennik p. n. „Independance Francaise“ powstaje pod patronatem Freycineta.

W prześladowaniu Unitów chełmskich zaszła nowa faza i zmiana narzędzi ucisku. Po prześladowaniu czysto materialnym, ma teraz nastąpić propaganda duchowna prawosławia.

Niedawno ogłoszony ukaz poddaje „byłych Unitów“ w Królestwie Polskim pod wyłączenie zwierzchnictwa najwyższego synodu prawosławego w Petersburgu — a uzupełnia go ukaz, który zamieściłmy o nęrdzaj o karach za nieoddawanie dzieci do cerkwi prawosławego i za grzebanie umarłych bez wezwania popów schizmatycznych.

Dwa te ukazy stoją w ścisłym z sobą związku, noszą piętno znanych zasad obecnego prezesa gabinetu; znać w nich podszepcy Katkowa i relacje Pobiedonoszewa z jego mijsyjną podróży na Podlasie.

Dotąd dzieło nawracania Unitów było przeważnie zasługą gorliwości świeckich władz, którym w potrzebie szedł nieraz w pomoc bagnet i nabajka żołdatów i żandarmów. Zaczawszy od rozlewu krwi, wszelkiego rodzajuj pastwienia się i mąk aż do grzywien, uciążliwych kwaterunków — systematycznego ubożenia ludu — napełniania więzień i przesiedlenia tłumego całych osad unickich w gubernię chersońską — użyto wszystkiego, aby wytepić z przywiązaniem do Unii i wiernością dla Rzymu wszelkie uczucia religijne. Kler prawosławny ubożenie dotąd odgrywał rolę wobec działania świeckich i żandarmskich władz; trzeba było nawet do tej roli powołać zrazu apostatów z Galicji. W ciągu kilkunastoletniego prześladowania następowały chwilkowe przerwy. Urzędnik i żandarm dbał o to, aby księgi ludności były w porządku, aby lud unicki nie miał przystępu do księży i kościołów katolickich — ale już nie pytał, czy nowonawróceni uczęszczają do cerkwi, czy chrzczą dzieci, czy grzebią zmarłych i żenią się po schizmatycku. Rezultatem tego ucisku była urzędowa bezwianowitość; Unicy uciekając przed cerkwią schizmatycką, a mając przed sobą kościoły zamknięte, w lasach podlaskich

W sprawach szkolnych.

Uwagi Józefa Szujskiego.

(Dokończenie).

Szkoły zatem wiejskie i osobna kategoria seminarjów dla nauczycieli szkół wiejskich, zmodyfikowany plan nauk w tychże seminarjach:

politycznego, nie demagogia ustali harmonię. By dojsz do poniedziałku do niedzieli, nie sposób przeszkoczyć dni tygodnia; nikt nie ma potęgi do sprawnienia tego, by po poniedziałku, nie wtorek, środa itd. następowaly, ale niedziela zaraz. Kto zaś sobie przypisuje taką potęgę, ten głupi, arcygłupi, a gdy przyjdzie do czynu, arcy-słaby i nędzny! plód jego potworem, jak dziecko w drugim lub trzecim miesiącu, dobre do gabinetów anatomicznych na naukę i przykład, ale nie do niw żywota.“

Z roku 47 jęszcze listów kilkanaście, ale w nich żadnej wzmianki czy o dwóch ostatnich Psalmach czy o Dniu Dzisiejszym i Ostatnim, z 48 już tylko jeden, a w nim choć jest już z marca, nie o bieżących wypadkach, tylko gorącą pochwałą „Wieczorów pod Lipą“ Siemińskiego, i wspomnienie o pobytku Mickiewicza w Rzymie i jego poje dnaniz w kościele.

„Z panem Adamem w istocie się stało, jak przepowiedzieli katolicy: spowiadał się, wziął rozgrzeszenie od Papieża, pełnomocnictwem przysłałe s.owiednikowi, i oznajmił, że się zdaje na rostrzyg s.owiednika i Papieża. Żaden to ksiądz nie sprawił, ale Makryna, ale pierwiastek niezawodny świętości i wielkości, zawarty w duchu tej kobiety, co przez męczeństwo przeszła. Przech tym pierwiastkiem rozkilkwił się duch Adamowy, i wczoraj stało się, co ci piszę. Teraz i to ci powiem, że jęszcze trzycziesięć razy odstał się może.“

I na tem kończą się listy zajmujące. Przerwy oddał coraz dłuższe, listy same coraz krótsze, i zapelnione tylko doniesieniami o sobie i swoich. Najbliższy jest z roku 1852, i jeden tylko: potem przez sześć lat nie ma ich wcale, czy zaginęły, czy może przyjaciele więcej w tych czasach przeżywali razem? czy zdrowie coraz gorsze nie dowalają Kraszińskiego pisać? Szkoła wielka że o wypadkach tych lat, o wojnie krymskiej, nie mamy jego zdania; może brak ten uzupełnią dalsze tomy korespondencyj. Z 2go maja dopiero 1858 krótki listek ze wzmianką o drukującej się Glossie św. Teresy, z grudnia tegoż roku jęszcze jeden po śmierci oja pisany, a dowodzący że na szyltuku życia bolało go zawsze najbardziej to sa-

o to konieczna reforma, gotująca lepszą przyszłość ludowemu szkolnictwu. Nie ludzimy się, że reformą ta niemało przedstawia trudności, jak też przygotowani jesteśmy na to, że przedłuż lat później, w miarę możności kraju, trzeba dzisiejszym nauczyтелям, o pełnej kwalifikacyi przez posunięcie na stanowisko lepiej uposażone, zapewnić lepszy byt materialny.

Wobec potrzeby 2000 szkół nowych, zezwolenie na skromniejsze budynki szkolne, pozostawienie szkół filialnych, posługiwanie się szkołami prywatnymi, szczególnie prywatnymi żeńskimi, są wedle stosunków miejscowych, niezmiernie rozmaite, wskazaniami środkami. Będą to atoli środki drugorzędne, prowizoryczne, dopóki nie zostanie obalona dotychczasowa za zasadę uchodząca sześciociesiętność nauki, przepielniająca nasze szkoły sześcioma naraz generacyami uczniów, dopóki natomiast nauka uzupełniająca, zwana nauką powtarzania, nie będzie rozszerzona na trzy lub cztery lata, zapewniając wykształceniu początkowemu skuteczność i trwałość.

Wykazaliśmy już dawniej (w artykułach do Czasu podanych), że sześciociesiętna nauka jest wedle planów przepisanych właścicieli nauki czteroletnia, skoro dzieci w 3 i 4tm i dzieci w 5 i 6tm roku uczą się razem, uczą jednego, a więc czwartoletnie i szóstoletnie repetyują. Jakoż w owych najliczniejszych szkołach jednoklasowych, na jakie nasze gminy przeważnie stać, inaczej być nie może.

Popolnile ruszenie dzieci obowiązanych do szkoły oblega biednego nauczyciela przez sześć godzin dziennie, a jednym sposobem podolania tej liczbie jest podzielenie sześciu generacyi na kategorie młodszych, pierwszo- i drugoliceńskich i starszych, którzy są w 3em i 4tm, 5 i 6tm roku szkoły. Ucząc pierwszoletnich, daje się tymczasem w teje samej szkole drugoliceń t. z. ciche zajęcia, tj. pisanie, ucząc trzecio- i czwartoletnich, przy takimże cichym zajęciu każe się czekać piąto- i szóstoletnim. Skoro zatem iluzoryczną jest klasę czwartą, bo się uczy drugi rok z trzecią, skoro iluzoryczną jest szósta, bo się także uczy drugi rok (powtarzać) z czwartą, skoro jasnym każdemu faktem jest, że skuteczność nauczania polega na tem, aby mieć uczniów mniej a nie więcej, skoro to, co dzisiaj zapomocą książek do czytania uczą, obliczone jest na dwa kursa (3 i 4 razem, 5 i 6 razem), nie na cztery, skoro łatwiej wybudować szkoły na mniejszą liczbę dzieci, skoro łatwiej nadzorować tę mniejszą liczbę, skoro zdrowszem jest powietrze a więc lepszymi warunkami higienicznymi w izbie niapanebanej, niż zapchanej; poósz się upierać przy iluzorycznych latach sześciu, poco utrudniać budowanie i urządzanie szkół, przeciążać nauczyciela, psuć skuteczność nauki? Jeden na to argument podobno, iż lepiej, aby dziecko dłużej do szkoły chodziło. My przeciwnie uważamy, że chodzi o to, aby w krótkim czasie nauczyciela się więcej, aby przez to przyczyniło się do podniesienia popularności szkoły, mocno u ludu zachwianej, aby kształciło się w warunkach dla siebie dogodniejszych. A gdy przyjdzie zapewne do posunięcia obowiązku szkolnego z roku szóstego na siódmy (do trzynastego inclusive), a szkoły nasze wiejskie są szkołami mieszanymi (dla chłopców i dziewcząt razem), przybywa nam jeden argument więcej za skróceniem o dwa lata czasu codziennego spotykania się dzieci obojga płci w szkole, argument, który przy niemożności dostatecznego nadzoru przez jednego nauczyciela, także ma swoją wagę!

Zapewne, chcąc cztery lata codziennej szkoły uchwalić, trzeba się nie patrzeć na liberalów wiedeńskich, którzy z ośmiu lat zrobili zasadę i terran przeciwko ministerjum. Ale i my jesteśmy

mo co za młodzi: „To współczucie, to oddanie sprawiedliwości zupełnej“ (przez ludność warszawską) — „choć dopiero trumnie, wielką a jedyną mi pociechą.“ Ostatni list, kilka wierszy, pisany był 5 stycznia 1859, zatem na kilka tylko tygodni przed śmiercią; mowa w nim tylko o zdrowiu tego pogorszyło się bardzo, i o żonie, że zajęta interesami spadkowemi po śmierci ojca, wrócić jęszcze nie mogła.

Gdyby nawet nie było korespondencyi z innymi, to t. listy do Gaszyskiego byłyby wielkim skarbem a dla historii literatury dokumentem wielkiej wartości i wagi. Rzucają one tyle światła na osobistość Kraszińskiego, na pojęcia religijne, polityczne, filozoficzne, nawet artystyczne a literackie, pomagają tak wiele do zrozumienia wpływu psychologizacych pod którym powstały jego dzieła, że przez ich ogłoszenie znajomości Kraszińskiego dostateczna, jeżeli nie zupełna jęszcze, stała się możliwą i łatwą dla każdego kto zechce. Czego zaś tu brak jęszcze, to dopelnia t. my następane, po których wyjściu w druku da Bóg nie zostanie już nieznane ani niejasnego w jego życiu i myśli, a postać wielka i w swoim rodzaju jedyna będzie w nich tak dokładnie odbita, że do dochożenia nie zostanie już nic, dś będzie zbierać i składać rysy gotowe leżące na wierzchu. Jaka ona jest, ta postać, to wiadomo każdemu i nie tu czas i miejsce na charakterystykę jej choćby pobieżną. Nie myślimy się też rozszkodzić nad imponującą potęgą rozumu ani nad piękniejszą od tej wysokością duszy, o których czytelnik wie dobrze, a których bliski i dowody znajdzie na każdej karcie ogłoszonej świeżo książki. Zakończymy czem zaczęliśmy, podziękowaniem najczorszemu i gorącemu komu należy za to, że to obfite źródło mądrości i szlachetności, odpieczętowane stoi otworem dla społeczeństwa, któreby zeń wiele dobrodziejstwa wyczerpnąć mogło, byleby czerpać zechciało.

ST. TARNOWSKI.
KONIEC.

Repertuar teatralny.

W niedzielę 1go paźdz.: „Stara Baśń,“ po raz drugi.
We wtorek 3go: „Stryj przyjechał,“ kom. w 1 akcie Wl. hr. Koziebrodzkiego, „Grube ryby,“ komedia w 3 aktach M. Bałuckiego.

Wystawa niestająca Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych w Sukiennicach otwarta codziennie od godz. 11ej do 4ej, prócz poniedziałku. — Wstęp w niedzielę 15 w dni powszednie 30 centów.

Gabinet archeologiczny uniwersytetu Jagiellońskiego (Collegium majus) zwiadażca można codziennie od 12ej do 1ej prócz niedziel, świąt i ferij uniwersyteckich.

Muzeum Techniczno-przemysłowe w gmachu Francuskańskim otwarte codziennie od g. 10ej do 6ej. — Wstęp 20 cent. od osoby. W niedzielę od 10ej do 2ej bezpłatnie.

W niedzielę d. 1go października: N. P. Maryi Różańcowej; w poniedziałek 2go: Aniołów Stróżów.

Wiadomości artystyczne, literackie i naukowe.

PP. Kazimierz Zalewski i Z. Noskowski piszą obecnie sztukę ludową p. t. „Boruta.“

Wyszedł tom drugi dzieła Ignacego Krasickiego w wydaniu p. Bartoszewicza. Tom ten zawiera Myścis, Monachomachie, Antimonachomachie, Wojnę Chociwską i Pieśni Osyana. Zwracaliśmy już uwagę na to wydawnictwo, jako wzorowo prowadzone pod względem układu i treści i jako najtańsze ze wszystkich, jakiegokolwiek miłośnicy. Tom bowiem o 300 przeszło stronnicach na dobrym papierze, kosztuje w prenumeracji tylko 60 ct. (5 tomów 3 złr.) Z tą taniością rywalizacja jest już prawie niepodobna. Dalsze trzy tomy według projektu obejmują Pana Podstolego, Przypadki Mikołaja Doświadczalskiego, nieopowiedzianą „historię,“ oraz tak mało znane, a przecież pełne zalet komedye biskupa warmińskiego.

Nowe Illustrirte Zeitung zamieszczą w ostatnim Nrze z podróży cesarskiej następujące ryciny. Przyjęcie Cesarza na strzelnicy w Celowen, festyn wieczorny na jeziorze Wörthor, przyjazd Cesarza do Poli, oświetlenie amfiteatru rzymskiego w Poli, przyjęcie Cesarza w Tryesie. Wykonanie rycin, mimo pośpiechu z jakim musiały być na termin dostawione, niepozostawia nic do życzenia.

Gospodarstwo handel i przemysł.

Sprawozdanie tygodniowe.

Gdańsk 23 września.

Przez cały prawie tydzień mieliśmy ciepłą, przyjemną temperaturę; wczoraj dopiero spadł deszcz kłopotliwy. Wieczorem zaś ustaliła się znova pogoda. Wiatr dął wschodni i północno-wschodni. I w tym tygodniu interes pszenicy nie doznał Nowym-Jorku zbyt pomyślną zmiany, gdyż ostatecznie notowano 1.9 dolar, wobec notowania przeszło-tygodniowego 1.9 dol. za loco pszenicy, a na listopad 1.10 1/2 dol. wobec 1.10 dol. w tyg. ubiegłym. Cena na mąkę uległa niższo o 25 cent. wynosi 4.75 dol.

Ostatni wywóz pszenicy do Europy z port. atl. Ameryki wynosił: do Anglii 162,000 kw. w tygodniu pszenicy w stosunku do 207,000 kw. w tygodniu zeszłym; do Francji 85,000 kw. psz. w stosunku do 140,000 kw. w tyg. zeszłym; do innych części kontynentu 90,000 kw. psz. w stosunku do 40,000 w tyg. zeszłym; z Kalfornii do Anglii 70,000 kw. psz. w stosunku do 80,000 kw. psz. w tygodniu zeszłym; Zapasy kontrolowe powiększyły się o 800,000 buszli i wynoszą 12,800,000.

Anglia ma jeszcze ciągle dowozy obcej pszenicy, lecz także zasoby angielskie są znaczne na tę porę roku, i tak dowiozono pszenicy krajowej w ubiegłym tygodniu: 49,242 kw. w przeciętnej cenie po 44/5 C, wobec 42,243 kw. w przeciętnej cenie po 45/9 C. w tygodniu ubiegłym, wobec 43,796 kw. w przeciętnej cenie po 51.1 C. w roku 1881.

Import zaś wynosi: 2,240,000 centr. psz., 325,070 centr. maki, wobec 1,840,640 centr. psz., 225,502 centr. maki, wobec 1,285,531 centr. psz., 250,796 centr. maki w roku 1881. Powietrze w Anglii było w ciągu bieżącego tygodnia częściowo dżdżyste, jednakże żniwa dostatecznie postąpiły; zgadzają się na to, iż gatunki angielskiej pszenicy pozostawiają niejedno do życzenia, jednakże powód ten wywiera obniżkę cen

na lepsze gatunki pszenicy, głównie dlatego, że młynarze angielscy mają znaczny wybór w obecnych wielkich dowozach. Uposobienie pozostaje tam wciąż ospale, nawet ceny doznały 2/obniżki za kw.; pomimo tego młynarze wstrzymują się od większych zakupów i nabywają tylko najpotrzebniejsze kwanta.

London notuje o 1 niższe ceny na pszenicę z poniedziałkowego targu; śródowny był zaś ospały; podobnie było w Hull-Liverpool. We Francji również dla bardzo znacznych dowozów ceny obniżyły się. Belgia porobiła niektóre zakupy, lecz po cenach niskich. W Holandii niższkowa tendencja panowała. Południowo Niemcy okazywały cokolwiek stałsze uposobienie, ospale zaś nad Renem jako w Węgrzech. Targ berliński był chwiejny tak na pszenicę jak na żyto; ostatni notował 1 M. wyżej za pszenicę i żyto.

Nasz targ był również słabego uposobienia w tygodniu ubiegłym, mimo wecale nielicznych dowozów. Eksporterowie z braku zajmujących wiadomości z zagranicą, wstrzymują się od zakupów. — Ceny znowu uległy niższo o 3 do 5 marek. Obrót wynosi 52,600 ton.

Płacono za 1000 Ko.

Pszenicy jarej wagi holenderskiej 128—131, marek 155—166, kop. za pud 125—134; niebieskiej murzanej w. h. 117—126, marek 127—152, kop. za pud 102—123; ciemnoszklistej w. h. holenderskiej 125, marek 153, kop. za pud 124; pstrej i jasno-kolorowej 125—127, marek 160—164, kop. za pud 129—132; wysoko-pstrej w. h. holenderskiej 131, marek 182, kop. za pud 147; rosyjskiej czerwonej w. h. hol 129—131, marek 166, kop. za pud 134; czerwonej szklistej w. h. holenderskiej 130, marek 165, kop. za pud 133; wysoko-pstrej w. h. hol. 125—133, marek 180—185, kop. za pud 145—149; wysoko-pstrej i szklistej w. h. hol. 130—133, marek 193—195, kop. za pud 155—157; Żyta krajowego w. h. hol. 120, marek 124—126, kop. za pud 100—102; extra marek 128, kop. za pud 103; polskiego na transito marek 119—123, kop. za pud 96—99.

Jęczmienia dużego krajowego w. h. holenderskiej 111—112, marek 124—125, kop. za pud 100—101; ros. na transito w. h. 106—112, marek 116—123, kop. za pud 94—101.

Grochu do gotowania marek 150, kop. za pud 121, ros. na transito marek 154, kop. za pud 124, na paszę marek 128—131, kop. za pud 103—106. Owsa krajowego marek 100, kop. za pud 81; rosyjskiego na transito marek 90—95, kop. za pud 73—77.

Rzepaku ros. na transito marek 267, kop. za pud 221.

Rzepiku rosyjskiego zimowego marek 250, kop. za pud 204; jarego marek 225—245, kop. za pud 181—200; extra marek 246—247, kop. za pud 201—202.

Za 10000 litrów % okowity płacono marek 50 do 50.50 M.

Anstryackie banknoty 171.85, ruble rosyjskie 203.65.

Kurs gdański 204.65.

Aleksander Makowski et Comp.

Telegramy zbożowe Gazety Lwowskiej

z dnia 27-go wrześ. Wiedeń: pszenica 9.25 do 9.50 złr.; żyto od — do — złr.; jęczmień 0— do 0— złr.; kukurudza od 0— do 0— złr.; owies od 0— do 0— złr.; — okowita 10.000 liter procent od 30-75 do 31— złr. — Buda-Pest: pszenica 75 kilor. (na jesięd) od 0.82 do 0.85 złr.; rzepak (sier.-wrze.) od — do — złr. — Berlin: pszenica żółta 171.25; żyto — złr.; spirytus loco 51.80; olej rzepakowy 61— złr. — Szczecin pszenica — złr.; rzepak (jesień) — złr. — Paryż: maki 159 kilogram. 55.80 złr.; olej rzepakowy 76.50 złr.; spirytus — złr. — Wrocław: pszenica — złr.; żyto — złr.; owies — złr.; spirytus — złr.; kukurudza — złr. — Kolonia pszenica — złr.

Koszta transportu za 100 kilo zboża wynoszą: z Krakowa do Wiednia 1 złr. 3 cent., z Krakowa do Wrocławia 1 markę 48 fenigów, ze Lwowa do Krakowa 96 centów.

Wiedeń 29 września.

Okowita. Na naszym targowisku tendencja stała; utrzymuje się cena 81.25 złr.

Pesz 28 wrześ.: — złr. — Wrocław, 28 wrześ.: w miejscu 50 80 mrk., na wiosnę 50 70 mrk. — Szczecin, 28go września w miejscu 51 30 mrk., na wrześ.-paźdz. 51— mrk., na list.-grudniel 50 50 na kwiecień-maj 51 90 mrk. — Berlin, 28go września w miejscu 51.10 mrk., na wrześ. 51.40 mrk., na wrześ. październik 51.40 mrk., na kwiecień-maj 52 40. — Paryż, 28go września: na ten miesiąc 48 50

frk., na październik 49 — frk., na listopad-grudzień 49 75 frk., na stycz.-kwiecień 51 2 1/2 frk.
Wiedeń, 29 września: sa 100 kilo z elem z dworca 23.25 — 23.50 złr. — Tryest, 28go wrześ.: sa 100 kilo bez cła: 9.10 — 9.25 złr. — Bremen, 28go września: sa 50 kilo 7.45 mrk. — Hamburg, 28go wrześ.: w miejscu 7.40 mrk., na wrześ. 7.50 mrk., na wrześ. październik 7.60 mrk. — Antwerpia, 28go wrześ.: sa 100 kilo 19— frk. — Nowy Jork, 28 września: sa galon na wrześ. 7 3/4, et. pap., w Filadelfii na wrześ. 7 3/4, et. pap.

Wadowice 21 września. — Płacono za 100 kilogramów pszenicy 11.50 złr., żyta 8.17 — jęczmienia 7— złr., owsa 7.32 złr., ziemniaków 1.80 złr., słomy 1.90 złr., siana 2.60 złr.

Artykuły w dalsze „Nadesłane“ nie pochodzą od Redakcyi.

NADESŁANE.

Wskutek podwyższenia cła sprzedajemy nasz SZAMPAN IMPERIAL w oryginalnych płoombowych koryzkach, 12 butelek 30 złr., 6 butelek 15 złr. Favres Freres à Epervay. Skład dla Austrii i Węgier w Wiedniu u firmy M. Holländer, Postgasse 25. (2350-1-25)

NADESŁANE. (2316)

Piszą z Tryestu: Do najwięcej zajmujących i godnych widzenia przedmiotów wystawy należy dla pań niezaprzeczenie obfity zbiór gorsetów, które wyszły z pracowni znanej fabrykantki gorsetów Mme M. Weiss w Wiedniu (Stadt, Neuer-Markt Nr. 2). Robota, wykonanie a szczególnie śliczne przyozdobienie tych najlepszy paryski smak przedstawiających szczególności kostiumowych, znajdują jednogólną pochwałę. Wiele zapewne jest kobiet, które piękny wzrost zawdzięczają więcej pracowni Mme Weiss, aniżeli naturze. Obok swych wielokrotnie odznaczonych normalnych gorsetów wystawiła p. Weiss w klasie XV jeszcze gorset zrobiony wedle podania słynnych lekarzy, za którego pomocą można zakryć w misteryjny sposób braki niedostatecznie rozwiniętego ciała. Także i w tym kierunku działa pracownia znakomicie i poświadcza nietylko przez swe zwykłe wyroby lecz także przez wykonanie tak trudnych robót, jak dalece przewyższa wszelkich w tym względzie naśladowców.

NADESŁANE. (1287-36-48)

MATTONIEGO GIESSHÜBLER najobficiej alkalizująca woda mineralna SZCZAWIOWA napój odświeżający stołowy, skuteczny także w kaszlu w chorobach sztywności karku i nadżupanu. PASTYLKI pektoralne i do trawienia. Henryk Mattoni, Karlebad (Czechoy).

Na etykietę i wypalony korek jak obok należy dobrze uważać. MATTONI'S GIESSHÜBLER

Ostatnie wiadomości.

Kuryer Warszawski zamieszczą następujące telegramy:

Petersburg 29 września. Znany protorej polstwa rosyjskiego w Wiedniu Rajewkij, przeznaczony został na stanowisko parocha przy cerkwi Zbawiciela w Moskwie.

Petersburg 29 września. Praw. Wiestnik ogłasza przeniesienie starszego prezesa warszawskiej Izby sądowej Gerarda do senatu, na miejsce jego mianowany zostaje prokurator Izby sądowej warszawskiej p. Trochimowski. Na stanowisko prokuratora w Izbie sądowej warszawskiej przechodzi p. Bulowski, prokurator Izby sądowej charkowskiej

a do Charkowa prokurator Izby sądowej kazańskiej, p. Zakrewskij.

Petersburg 29 września. Głos przemawia za podwyższeniem plac urzędników zjazdu sędziów pokoju w Królestwie Polskim.

Moskwa 29 września. Uroczyste ogłoszenie i rozdanie wystawcom nagród, odbędzie się we wtorek dnia 3 października o godzinie 2 z południa w koncertowej sali wystawy.

Telegramy własne „Czasu“.

Sejm.

Lwów 30 września. Na posiedzeniu obecny minister bar. Ziemiałkowski. Komisja górnicza wybrała prezesem Gorayskiego, zastępcą Józefa Jasińskiego, sekretarzem Fedorowicza.

Petycję brodzka o pożyczkę 200,000 złr. na wniosek Zuckra odstąpiono Wydziałowi, jako komisji; petycję obywateli Lwowa o zmianę dyrektora teatru, podpisaną przez Emanuela Dunina Borkowskiego, Dra Pawła Dąbrowskiego, hr. Dellaçala i kilkunastu innych, na wniosek Goldmana odczytano. Sprawozdanie Wydziału w przedmiocie funduszów szpitali krakowskich odesłano do komisji administracyjnej.

Chrzanowski odczytał obszernie sprawozdanie o zamknięciu funduszów indemnizacyjnych za r. 1881, które przyjęto do wiadomości, pod zwykłymi zastrzeżeniami.

Wniosek o odsadzenie posady prymaryusa po ś. p. Drze Szeperowiczu uchwalono.

Szerog koncepcyj na pobór myt według wniosków Wydziału uchwalono.

Merunowicz wnosi rezolucję wzywającą rząd o kontrolę nad drobną sprzedażą soli. Następnę posiedzenie pojutrzej, porządek dzienny: piéwsze czytanie wniosku Zamoykiego o ochronie lasów; sprawozdanie komisji o odstąpieniu części placu castrum, o wyłączenie komór włościańskich od podatku i o petycjach.

Telegramy własne „Czasu“.

Lwów 30 września. Wybitniejsi członkowie komisji podatkowej konferowali z prezydentem krajowej dyrekcji skarbu w sprawie wymiaru podatku krajowego, o którym z prowincyj coraz gorsze nadchodzą wiadomości; przedstawiono wszystkie gravamina i ostatecznie postanowiono wstrzymać się z dalszemi krokami do przyjazdu ministra Dunajewskiego. Jeżeliby tenże nie przybył na Sejm, wystąpi komisja podatkowa z energicznym wnioskiem.

Lwów 30 września. W kołach poselskich i w tym roku obawiają się dążności do takiego pokierowania sprawy wniosku Merunowicza o żądach, aby nie dostał się on na porządek dzienny; zapewne cel ten nie zostanie osiągnięty.

Lwów 30 września. Obraz Pawła Merwarta: Sara, nabyła hrabina Mierowa za 4000 złr.

Lwów 29 września. Wszyscy Bazyliani, którzy podpisali protest przeciw bulli Singulare praesidium, cofnęli takowy i wyrazili Papieżowi zupełną uległość.

Preszburg 30 września. Siedmiuset żołnierzy, należących do szaloty tutejszej, skonsygnowano w koszarach. Otwarcie sezonu teatralnego mające się odbyć w sobotę, odłożono na później. Na placu „hróla Ludwika“ zgromadzili się tłumy ludu. Wszędzie też wojsko, policja aresztowała wiele osób. Zakazano jarmarku, który miał się odbyć w Preszburgu dnia 1 października.

Pesz 30 września. Ministerstwo węgierskie zaprowadziło stan obłączenia w Preszburgu i komitacie preszburkim z powodu mordów, rabunków i podpałał.

Pesz 30 września. W klubie partji liberalnej przypomnieli Tisza mowę swą, wygłoszoną na wiosnę b. r., w której przyrzekł, że rozrochy antysemickie, gdziekolwiekby wybuchły, bezwzględnie będą ukarane. W tym też duchu wydał instrukcje dla Preszburga i nadżupanów.

Berlin 30 września. Kreuz-Tig i Post rozwodzą się w sposób godny uwagi o Francji i kwestyi egipskiej. Kreuz-Tig utrzymuje, że Francya nie mogłaby się trwale uspokoić wobec wylądowania panowania Anglii nad Egiptem, jeżeliby odwet na Niemczech nie był jedną dążnością Francji, górującej nad wszystkimi innymi. Post zaś ubolewa nad tem, że Francya nawet dziś tak dalece oddaje się myśli odwetu, iż jej nawet poświęca pozycję swą na morzu śródziemnem.

Rzym 30 września. Delegowany rosyjski Bateniew przybył tu, w celu ponownego rozpoczęcia rokowań z Watykanem.

Telegramy biura koresp.

Wiedeń 30 września. Militär-Verordnungsblatt donosi, że arcyks. Rudolf mianowany został dowódcą 9ej dywizyj piechoty, zaś arcyks. Fryderyk komendantem brygady; dotychczasowy wojskowy pełnomocnik Austrii przy dworze petersburskim hr. Uexküll został zamianowany komendantem brygady kawalerji i równocześnie odwołanym z dotychczasowej posady w Petersburgu.

Preszburg 30 września. Dziś w nocy powtórzyły się rozruchy przeciw żydom. Wojsko musiało interweniować. Kilka osób aresztowano. Wieść niesie, że wkrótce nastąpi ogłoszenie stanu obłączenia. (Patrz kron. Red.)

Pesz 30go września. Prezes ministrów Tisza jako minister spraw wewnętrznych, wystosował do podległych sobie władz obłódnik, w którym przypominając katastrofę szegedyńską i bogate plony tegoż rozrocz w Węgrzech, wzywa ludność bardzo gorąco do składek na dolnożytny powodzią w Tyrolu.

Paryż 30 września. Księżna Parmy, wydając na świat nieżywe dziecko, umarła dzisiaj w Biarritz.

Kair 30go września. Eksplozje trwały przez trzy godziny. Pożar na dworcu kolejowym ugaszono wieczór. Szkody są ogromne. Urzędnicy kolejowi uważają pożar za dzieło podpalczy. Dwóch Arabów aresztowano w chwili, kiedy chcieli podpalić kilka wagonów, trzeci zaś uciekł. Pięć osób straciło życie, 20 rannych. Osobowy dworzec kolejowy udao się ocalić, ale wszystkie magazyny towarowe z żywnością na dziesięć dni dla armji i 100 wagonów z amunicją uległy zupełnemu zniszczeniu. Główna kwatery angielska nie podziela zdania, że eksplozja nastąpiła wskutek podpaleń; utrzymują, że pożar wybuchł skutkiem eksplozji lontu, który przypadkowo pozostał między granatami egipskimi. Linia kolejowa znowu jest wolną, ale szyny trochę pokrzywione trzeba zastąpić innymi. Z żołnierzy stracił życie tylko jeden.

Kurs — Wiedeń 30go września 2 godzina 30 minut po pol. Renta papierowa 76.75. — Renta srebrna 77.30. — Renta złota 95.45. 6% Renta złota węgierska 119.30. — Losy z roku 1860 — — Akcy Banku Narodowego 825— — Akcy kredytowe 317.10. Londyn 119.10. — Dakaty — — Napoliony 9.43 1/2. — Lombardy 143.90. — Losy 1864 roku 169.75. — Akcy kolei Karola Ludwika 318— — Akcy kolei Lwowsko-Czerniowieckiej 172— — Akcy kolei węg.-póln.-wschodn. 164— — Anglo-Bank 127.50. Obligacye indenn. galicyjs. 99.80. — Losy prem. węgierskie 117— — Akcy kolei Koszycko-Bog. 148.25. — Akcy kolei półn.-zach. anstr. 214.50. 6% Listy zast. hipoteczne 101.90. — Marki 58.20 Ruble 117.75. — 6% Listy zastaw. galic. Zakład kredyt. ziem. 102— — Nowa renta papierowa 92.85. — 4% Renta węgierska 87.72 złr.

Uposobienie giełdy: — Banknoty austriack. 171.40. Krótki Wiedeń 171.65 — Krótka Warszawa 202.40. — Banknoty ros. 202.65 5% Listy zast. Polskie 62.30. — 4% Listy likw. Polskie 54.70 — Akcy kolei Karola Ludwika 137— — Akcy anstr. kredytowe 545— —

REDAKTOR ODPOWIEDZIALNY I WYDAWCA Antoni Klobukowski.

Pociągi na kolejach żelaznych.

Godziny przybycia i odjazdu pociągów na kolei Galicyjskiej obliczone według zegaru pesterburskiego (róznicą od krakowskiego o 4 minuty); zaś na kolei Ces. Ferdynanda według zegaru praskiego, (o 12 minut później od krakowskiego).

Odechodzą z Krakowa:

Do Lwowa: osobowy: polski: wleńbony: Kraków odjazd: 10., rano 9., wiecz. 10., wiecz. Lwów przyjazd: 9., wiecz. 5., rano 11 rano.

Do Tarnowa lokalny. Kraków odjazd 6., rano Tarnów przyjazd 9., rano

Do Wietliczeki: Kraków odjazd: 11., w poł. Wietliczka przyjazd: 11., w poł.

Przychodzą do Krakowa:

Do Lwowa: osobowy: mieszany: polski: Lwów odjazd: 4.45 rano 4.33 wiecz. 10.30 wnooy Kraków przyjazd: 2.35 rano 5.10 rano 6.45 rano

Z Tarnowa lokalny. Tarnów odjazd 5., w poł. Kraków przyjazd 8., wiecz.

Z Wietliczeki: Wietliczka odjazd: 7.30 wiecz Kraków przyjazd: 8.7 wiecz.

Kurs pieniędzy i papierów publ.

Table with exchange rates for various currencies and banknotes. Columns include 'miasta', 'żądaja', and 'płać'. Rows list locations like Kraków, Lwów, and various banknotes.

Table with exchange rates for various currencies and banknotes. Columns include 'miasta', 'żądaja', and 'płać'. Rows list locations like Wiedeń, Piesz, and various banknotes.

Table with exchange rates for various currencies and banknotes. Columns include 'miasta', 'żądaja', and 'płać'. Rows list locations like Donan, Elzbiety, and various banknotes.

Table with exchange rates for various currencies and banknotes. Columns include 'miasta', 'żądaja', and 'płać'. Rows list locations like Elzbiety, Eperies, and various banknotes.

Table with exchange rates for various currencies and banknotes. Columns include 'miasta', 'żądaja', and 'płać'. Rows list locations like Galary, Instrukcy, and various banknotes.

Szybkość i piękność. Dziurka do guzika za minutę. 60 dziurek do guzika za godzinę. Na najcięższe sukno lub najcięższy batyst.

Webstera patentowy dziurkacz (Knopfloch-Arbeiter)

Niepodobna dać w ogłoszeniach zupełnego pojęcia tego śliczego w swoim rodzaju objędnego wynalazku do wyznaczania i obrabiania dziurek do guzików, chociaż jest tak prostym, że zapomnieć jego może dziecko zrodzić lepszą dziurkę do guzika niż zwinna szwaczka bez dziurkacza. Każdy więc użytkownik będzie z matematyczną dokładnością. Zranienie palca, zbytek nieszczęsnych oczu i niedokładnie wykonana dziurka przy jej użyciu jest rzeczą niemożliwą. Szybkość i użyteczność są podwójnie godne a dziurkacz ogólnie zadowolony. Każdy stolarz robot nie może się obejść bez niego. Używać go można zupełnie niezależnie od maszyny do szycia, a trwa tak długo jak naparstek. Dziurkacz składa się z szynki i obrabiacza w gust. pudełku kosztuje 2 złr. opr. za popr. przyst. guziki. M. Weckbrod, w Wiedniu, L. Krugergasse 8, 1 piętro obok Kärntnerstrasse. (1495-19)

Dobry interes. 200 kilkadziesiąt morg. lasu miedzianego, w tym łąk do 80 m., między dwoma miastami i koleją, obok szosy, jest zaraz korzystnie do nabycia. — Wiadomość w biurze komisowo-inform. Wł. Jaworskiego, w Krakowie przy ul. Floryańskiej, pod Nr. 21.

KAMIENICA

przy ulicy Kanoniczej, pod L. 16 w Krakowie położona, jest z wolnej ręki do sprzedania. Pośrednictwo wykluczone. Wiadomości udzieli A. Raczyński, w biurze filii Banku hipotecznego. (2149-4)

3000 kóp narybku szlaskich karpi

wielkości od 4 do 8 centmtr., po cenie od 40 ct. do 1 zlr. za kopa, ma do sprzedania obszar dworki w Jaśkowicach, poczta Brzeźnica. (2290-2-3)

Tylko siedm miesięcy będzie istniał sklep pod firmą A. FLINTER

w Krakowie, dlatego wysprzedaje niżej cen fabrycznych bieliznę męską i damską, trykotowe kaftanki, pończochy letnie i zimowe, sznurówki paryżskie, bieliznę stołową, szirtingi angielski, niżej cen fabrycznych. (2284-4-4)

STARE NATURALNE wino węgierskie

własnego chowu z winnicy Aug. Famlera w Modern pod Presburgiem w Węgrzech. Roszarka za zaliczkę od 25 litrów zwyczaj w beczkach z lat 1875 do 1881 od zlr. 16 do 30 za hektolitr w butelkach po 0.7 litr. czerwone 55 cent. za butelkę, białe po 40 c. za butelkę dobrze opakowane. Bečki i akrynie po cenie kosztów, również przyjmują się bečki do napełniania oplatnie w stacyi Modern-Schenkowitz, Wasaghalin. — Zamówienia będą punktualnie i rzetelnie wykonane. (2027-3-3)

Linoleowe

kobierce korkowe. Bardzo trwałe nakrycie na podłogę, bez kurzu, niechadne dla wili, doskonała ochrona przeciw wszelkiej wilgoci. Skład materyj pokojowych chodników, podkładów pod umeblowanie w najrozmaitszych wzorach. (2014-5-13) F. C. Collmann's Nachf. (A. Reichle) w Wiedniu, I, Johannesgasse 25.

Ogłoszenie licytacyi.

Na wypuszczenie w dzierżawę prawa propinacyjnego wódki i piwa miastu Nowemu Sączowi w całym obrębie tej gminy wyłącznie przyszłego; tudzież dodatku gminnego ustawą krajową z dnia 1 stycznia 1872 r. Nr. 25 oznaczoną; i karzemy piwowarni i karzemy Bernaszków, zwanej w 6-letnią od 1go stycznia 1883 r. do ostatniego grudnia 1888 trwać mającą dzierżawę; rozpisuje się licytację przez oferty pisemne i dzień 9 października 1882 r. i następnie.

Table with 2 columns: Item description and Price. Includes items like 'Czynsz z propinacji wódzanej i miodowej 5650 zlr.', 'Dodatek gminy od wódek i t. d. 4650 zlr.', etc. Total sum 20,635 zlr. rocznie.

Licytacja odbywać się będzie: w dniu 9 października b. r. na wszystkie przedmioty łączne w dniu 10 października b. r. na przedmioty pod 1) i 2) wymienione; w dniu 11 października b. r. na przedmioty pod 3) do wymienione; wreszcie na wypadek niewypuszczenia browaru razem z propinacją, dodatkowo w dniu 12 października b. r. na dzierżawę 6 lub 12-letnią samego browaru miejskiego. Oferty winny być zaopatrzone w zakład 10% od ceny wywołania. Warunki licytacyjne przejrzeć można w tutejszym urzędzie miejskim. Magistrat kr. miasta Nowego Sącza, dnia 5 września 1882 r.

BANKHAUS „LEITHA“

DER ADMINISTRATION WIEN, Schottenring Nr. 15 (vis-à-vis der Börse).

Dem unbefangenen Beobachter kann es nicht entgehen, dass an den europäischen Börsen gegenwärtig eine ziemlich unentchiedene Tendenz vorwiegt und dass dieselben vor den verschiedenartigsten Einflüssen bewegt werden. Die Natur dieser einwirkenden Verhältnisse konnte uns nicht zu der allseits geäußerten Ansicht bringen, dass eine „Epoche“ mit Positivität eintreten müsse und unmittelbar vor der Thüre stehe. Ganz entgegen dem haben wir die zu Mitte Septen her bestandene Notirung mehrerer leitender Speculations-Papiere als Höhepunkte bezeichnen müssen; wir behandelten in unserem finanziellen Journal „Leitha“ die augenblickliche Lage der Börsen und deren treibende Motore in ausführlicher Weise, und mussten es uns wohl zur Befriedigung gereichen, unsere Anschauung von den Grossgängen der Tagespresse und Speculation acceptirt zu sehen, wie diese Thatsache auch im Laufe dieses Jahres öfters zu verzeichnen war. Die Wahrnehmung, dass der Speculation seit Längerem jede Anlehnung an eine compacte Masse fehle, dass somit die Tendenz des Privat-Publicums und damit die ausgiebige fördernde Kapitalkraft mangle und die ohnehin nur gering vorhanden. Unternehmenslust dadurch nur noch mehr geschwächt werde, eine Aufnahmefähigkeit aber fast gänzlich abgehe, deute uns zur Basis unserer „Börsenscha“, deren Inhalt nun auch durch Ereignisse vollauf bekräftigt wurde. Wir mussten uns als Börsenpraktiker sagen, es sehe sich für die Gross-Speculation nichts heraus, an dem gegenwärtigen Niveau der Course eine kräftige Aufwärtsbewegung anzusetzen, und dass das kleine Börse-Publicum es nicht vermag, eine solche hervorzubringen. So kamen wir zu dem Schlusse, dass sich für die Nahtzeit nach Massgabe momentaner Einträge kein Auf- und Niedergehen der Course als das Wahrscheinlichste ergeben werde, wofür ramentlich die Situation der einflussgebenden, (ft anschlaggehenden) Auslandsbörsen spricht. Hieran muss sich die Folgerung knüpfen, dass es zeitig als wäre, auf die je länger und vortheilhafter Ausnützung solcher Fluctuationen Bedacht zu nehmen, und empfehlen wir demnach unseren Börsen-Interessenten insbesondere folgende geäußerte

TAUSCH-OPERATIONEN

welchen die berechneten Coursvariationen sehr zu statten kören. Diese Tausch-Operationen mögen nach Massgabe der jeweiligen Verhältnisse vorgenommen werden, und soll namentlich auf die Annäherung der bezüglichen Course speculirt werden; gleichzeitig bildet eine Transaction gegen die andere eine Art Gegengewicht, und kann auch aus beiden Richtungen Vortheil gezogen werden, indem nach starker Advance abgeben und bei der naturgenäss eintretenden Reaction wieder günstig gekauft und damit die Contreminne- (Bianco-Abgabe) Position gelöst wird. — Es lassen sich somit bei Aufwendung sehr mässiger Mittel mit ganz unbedeutendem Risiko (durch das geschaffene Sicherheits-Ventil) die bedeutendsten Erfolge erzielen. Wir beifügen worten zur gleichzeitigen Durchführung.

1. Den Kauf von Karl Ludwig-Bahn- und Bianco-Abgabe von Staatsbahn-Actien. Nur vor einiger Zeit standen beide Course ziemlich gleich, zeitweilig ergab sich eine Spannung von 6-9 fl.; die Jahreserträge der Karl Ludwig-Bahn sind anscheinlich als jene der Staatsbahn; bei ersterer ist gewiss, dass sich dasselbe heuer auf der Höhe des letztjährigen bewegen, aber ebenso bestimmt kann angenommen werden, dass die Staatsbahn keinesfalls ein höheres als im Vorjahre bieten werde — es müsste sonach den Actionären, vielmehr den optimistischen Speculationskreisen, die auf hohe Dividenden rechnen, eine arge Enttäuschung bevorstehen. Die Staatsbahn steht vor grossen Auslagen, bedeutenden Nachschüffungen, die eben nur durch die günstigen Betriebsergebnisse dieses Ausnahmehjahres möglich werden. Heuer beträgt der Coursabstand trotzdem noch reichlich 32-35 fl. Während bei Karl Ludwig-Bahn-Actien der Zeitpunkt der Prioritäten-Emission — als Stimulus für die Börse — immer näher rückt, kommt jeher für Staatsbahn näher wo die Verbindungen mit der österreichischen Regierung aufgenommen werden sollen — ein umständliches Moment und geeignet, die bestehenden Massen-Engagements zur Realisirung zu treiben. Die allmähliche Coursannäherung beider Actien halten wir daher für gewiss.

2. Den Kauf von Pardubitzer (Südösterreichische Verbindungsbahn) und Bianco-Abgabe von Elbethalbahn-Actien. Coursabstand dieses Titres C und B der Nordwestbahn derzeit 90-95 fl., Unterschied im Ertragnisse war 2 fl.; während Elbethal im Diesjahr nicht mehr als Letzjahr (40 fl.) zahlen dürfte, da sie auf für die ganzen Zinsen der neu auszugehenden Actien aufkommen muss (welche Eventualität im Course ziemlich ausgedrückt erscheint), wird Pardubitzer jedenfalls mehr als im Vorjahre (8 fl.) zahlen, und bewegt sich die Schätzung zwischen 90-95 fl. Während Elbethal von ihrem Mehrertragnisse an die A-Linie abgeben muss und keine staatliche Zusagegarantie besitzt, ist die Pardubitzer das Gegenstück der Ball-Elbethal (Nominale 200 fl.) haben über 41 fl. Agio, Pardubitzer (Nominale 310 fl.) über 60 fl. Disagio. — Auch gegen die A-Linie der Nordwestbahn, welche 330 frug und heuer nicht mehr als Pardubitzer zahlen wird, ist, zufolge des nahezu 70 fl. betragenden Coursabstandes, der Kauf letzterer anzupfehlen. Soll der Vergleich weiter gespannt werden, so bietet auch der Kauf der Nordwest-A und Abgabe der B (Elbethal) eine angemessene Marge. — Wir bemerken, dass Pardubitzer die billigste der böhmischen Bahnaetien ist.

3. Den Kauf von Donau-Drauf, Nordost-, Lunkover (ung.-galiz.) oder Siebenbürger und Abgabe von Alfeld-, Czernowitz, Franz Joseph-Bahn. Im Ertragnisse sind sämtliche gleich; jede Actie bringt jährlich 10 fl. Der Börsenpraktiker wird nicht Unterschiede hinsichtlich der Betriebsergebnisse ziehen, sondern sagt sich, der Staat haftet, d. i. Zahl der Zinsen — somit kommt jeder dieser Actien ein Staatspapier gleich und bietet auf dem Sicherheit durch das Vergeben der Eisenbahnen Gesellschaft. Man hat längere Zeit abgewartet, um die Eisenbahnen höhere Zinsforderungen als an solche österreichischer zu stellen. So lange der eine Staat seinen Obligi entspricht, wird es auch der andere. Ungarns wirtschaftliche Bestrebungen, die ungewöhnlich reiche Ernte verleihe demselben namentlich die gleiche Bedeutung wie Oesterreich. Die Verstaatlichung-Actien wird in Ungarn weit energischer betrieben, und dem Actienbesitzer winkt dadurch reichlicher Coursgewinn durch wahrscheinliche Pari-Einlösung (200 fl.) der Actien. Dennoch stehen österreichische Bahnaetien durchschnittlich um mehr als 20 fl. zurück, was seine Correctur finden müsste. — Ganz besonders tritt der Unterschied der empfohlenen Bahnaetien gegen Lombarden (Südbahn-Actien) hervor, deren Abgabe wir fortwährend empfohlen haben, während mancherseits den unangenehmen Hausse-Engagements in denselben das Wort geredet würde. Auch der heutige Cours erscheint als ungerochtfertigt höher, da ein Anmass von 4 Francs im Vorjahre und kaum etwas mehr für's Diesjahr einen weit tieferen Cours bei einer vom Staat nicht garantirten Bahn zur Bedingung haben müsste. — Auch dieses gilt von den Buschtiehrader B-Actien, welche ebenfalls ohne Staatsgarantie im Vorjahre 4 fl. trugen und heuer nicht mehr zahlen werden. Die Phantasie hat da die Zukunft wohl mit 60 bis 60 fl. im Course escomptirt.

4. Den Kauf von Mährischen Grenzbahn- und Abgabe von Ostrau-Friedländer Actien. Den sogenannten „nothleidenden“ Bahnen angehörend, haben beide 200 fl. Nominal; beide ohne Dividenden-Ertragnisse und, wie man wohl behaupten könnte, von zweifelhaftem inneren Werth. Erstere notiren fast halb so theuer wie letztere und dennoch bietet sich bei ersteren die Chance, dass die Nordbahn endlich zur Verwirklichung des Ankaufes derselben schreiten und 60 fl. per Actie, d. i. 21 fl. über den jetzigen Cours, bieten werde; auch ein theilweiser Kauf von mähr-schies. Centralbahn-Actien gegen Ostrau-Friedländer wäre sicherlich nicht mit Nachtheil verbunden.

5. Den Kauf ungarischer Credit- und Abgabe österreichischer Credit-Actien. Vor kurzem waren erstere 8 fl. höher als letztere; heute stehen sie um ca. 14 fl. zurück, der Abstand beträgt somit 22 fl. Das Jahresertragnisse ersterer übertrage immer jenes der österreichischen Creditactien. Auch heuer lässt sich das gleiche Verhältnis an der

Chance der angeführten Effecten Kategorien zweifelsohne bekannt. Wir hegen die kurze Zeit Erfolg zeigen. Die Abwicklung derselben kann je nach Umständen gleichzeitig wie die Entrichtung unternommen werden, oder auch successive. (Bianco-Abgaben werden gemeinlich zu einem Momente abgewickelt, wo billiger gekauft wird, als früher abgeben wurde, und werden die angeschafften Stücke an den früheren Nehmer abgeliefert). Je früher die Course, beispielsweise der beiden Creditactien, aneinander kommen, mit desto mehr Vortheil kann gänzlich realisirt werden. Mit kaum 1000 fl. Deckung kann auf die Coursanhebung von 200 Stück Creditactien im Werthe von circa 65,000 fl., mit kaum 1,500 fl., d. i. 1/2 Perzent Deckung auf die Coursausgleichung von 100,000 fl. Rente speculirt werden u. s. w.

Für 100 Credit- oder Bahn-Actien 400 bis 600 fl., für je 1000 Stück 4- bis 6000 fl. Deckung baar oder in Werthpapieren. Für 10,000 fl. (Kauf und Gegenposition) 150 bis 200 fl., für je 100,000 fl. Nominal 1500 bis 2000 fl. (Kauf und Gegenposition)

Gewissenhafte kathschläge über jeweilig angemessene Tausch-Operation, weitestgehende Auskünfte über aussichtsvolle Transactionen, wichtige und nutzbringende Winke für Kapitalisten über Umtausch schlechtrentirender Anlagewerthe gegen hochverzinsliche (ohne Beeinträchtigung der Securität) sind wir bereit, brieflich und telegraphisch, so auch mittelst unserer bei wichtigeren Anlässen erscheinenden Circularbriefe und Avisi zu ertheilen. Unsere Beziehungen zu den leitenden Finanzkreisen setzen uns in den Stand, mit directen, erprobten und raschen Informationen (fachgemäss und kostenfrei) dienen zu können. — Aufträge vollführen wir in allen Speculationsformen, Prämien etc. exact, discret und anerkannt reell zu Original-Cursen. Bei Transactionen, die unserm Ermessen anheimgestellt, melden wir jeden Vollzug sofort brieflich, auf Wunsch telegraphisch.

Bei den von uns bisher empfohlenen Tausch-Operationen erzielte unsere Clientel mit ganz geringen Mitteln ohne nennenswerthes Risiko neuesten wieder ungewöhnliche Vortheile. Man bediene sich bei Ertheilung von Aufträgen am geeignetsten unser Bestell-Blanquette, welche unsere mässigen Conditionen enthalten. (Für die Prologation der Engagements auf steigende Richtung wird das übliche Kostgeld oder nach Vereinbarung bankmäßige, fixe Contocorrentzinsen berechnet. Diese Spesenposten entfällt bei Engagements auf fallender Richtung).

Coulante Besorgung aller Provinz-Bestellungen sowie aller in's Wechslergeschäft einschlägigen Aufträge, Kauf und Verkauf von exotischen sowie in- und ausländischen Los- und Werthpapieren. Wir machen auf unser finanzielles Börsen- und Verlosungsblatt „Leitha“ besonders aufmerksam. Aus dem reichen Inhalt desselben heben wir hervor: „Die Situation der europäischen Börsen in umfassender Weise behandelnde „Börsenscha“, die Rubrik „Informationen von allgemeinem Interesse“ (kostenfreie Ankünfte und Rathschläge), zahlreiche Fachartikel über Emissionen, Institute und deren Bilanzen, den Geldmarkt, auswärtige Börsen etc. „Volkswirtschaftliche Rundschau“ (Nachrichten über Staatspapiere, Bank-, Transport- und Industrie-Gesellschaften etc.), Verlosungen der In- und Ausländer-Lose, Curstabellen der In- und Ausländer-Lose Exoten, der beliebten Anlagepapiere; Rentabilitäts-, Paritäts-Tabellen etc. etc. Die „Leitha“ ist das billigste, reichhaltigste und bestunterrichtete Fachblatt der Monarchie. — Pränumerations-Preis für Wien; Ganzjährig fl. 1.20, für Oesterreich-Ungarn fl. 1.30 u. W. Probenummern, sowie Inhaltsreife Broschüre, enthaltend: Los-Calendarium (sämmtl. europ. Lospiellpläne) Erläuterung bei Anlage-, Speculations-Arten- u. Papiere, Losversicherung etc. ferner Prospekte, Tarife etc. gratis und franco.

Consortial-Geschäften beliebt geworden. Die unserm Ermessen anheimgestellt, melden wir jeden Vollzug sofort brieflich, auf Wunsch telegraphisch. Bei den von uns bisher empfohlenen Tausch-Operationen erzielte unsere Clientel mit ganz geringen Mitteln ohne nennenswerthes Risiko neuesten wieder ungewöhnliche Vortheile. Man bediene sich bei Ertheilung von Aufträgen am geeignetsten unser Bestell-Blanquette, welche unsere mässigen Conditionen enthalten. (Für die Prologation der Engagements auf steigende Richtung wird das übliche Kostgeld oder nach Vereinbarung bankmäßige, fixe Contocorrentzinsen berechnet. Diese Spesenposten entfällt bei Engagements auf fallender Richtung). Coulante Besorgung aller Provinz-Bestellungen sowie aller in's Wechslergeschäft einschlägigen Aufträge, Kauf und Verkauf von exotischen sowie in- und ausländischen Los- und Werthpapieren. Wir machen auf unser finanzielles Börsen- und Verlosungsblatt „Leitha“ besonders aufmerksam. Aus dem reichen Inhalt desselben heben wir hervor: „Die Situation der europäischen Börsen in umfassender Weise behandelnde „Börsenscha“, die Rubrik „Informationen von allgemeinem Interesse“ (kostenfreie Ankünfte und Rathschläge), zahlreiche Fachartikel über Emissionen, Institute und deren Bilanzen, den Geldmarkt, auswärtige Börsen etc. „Volkswirtschaftliche Rundschau“ (Nachrichten über Staatspapiere, Bank-, Transport- und Industrie-Gesellschaften etc.), Verlosungen der In- und Ausländer-Lose, Curstabellen der In- und Ausländer-Lose Exoten, der beliebten Anlagepapiere; Rentabilitäts-, Paritäts-Tabellen etc. etc. Die „Leitha“ ist das billigste, reichhaltigste und bestunterrichtete Fachblatt der Monarchie. — Pränumerations-Preis für Wien; Ganzjährig fl. 1.20, für Oesterreich-Ungarn fl. 1.30 u. W. Probenummern, sowie Inhaltsreife Broschüre, enthaltend: Los-Calendarium (sämmtl. europ. Lospiellpläne) Erläuterung bei Anlage-, Speculations-Arten- u. Papiere, Losversicherung etc. ferner Prospekte, Tarife etc. gratis und franco.

Ogłoszenie licytacyi.

L. 437 (2256-3-3)

W celu oddania w przedsiębiorstwo zburzenia i uprzątnięcia realności Nr. 24 i 26 przy ulicy Gołębiej położonych, a przez Wysoki Skarb dla rozszerzenia budującego się gmachu Uniwersyteckiego nabytych, odbędzie się na dniu 9 października 1882 r. o godzinie 10ej przed południem w biurze c. k. Starostwa publiczna licytacja ustna. Blizsze warunki i plany zburzenia się mających realności mogą być przejrzane w godzinach urzędowych w biurze c. k. Zarządu budowy gmachu Uniwersyteckiego w domu pod Nr. 26 przy ulicy Gołębiej, gdzie także chcą licytowania mającym, realności zburzyć się mające wskazane być mogą.

Konkurs.

Na posadę asystenta przy laboratorjum zoologicznym krajowej wyższej Szkoły rolniczej w Dublanach rozpisuje się niniejszym konkursem. Posadę tę, z którą połączona jest placca roczna w kwocie 600 zł. w. i mieszkanię, nadaje się na dwa lata tj. do dnia 1 września 1883 r. Podania zaopatrzone we właściwym dokumencie wnieść należy przed dniem 15m października b. r. do Dyrektora krajowych szkół rolniczych w Dublanach, poczta Dublany. (2261-2-3)

Dyrekcya kraj. szkół rolniczych w Dublanach, 25 września 1882

Potrzebny jest kucharz kawaler lub wdowiec. Wiadomość przy Karmelickiej L. 17, I. piętro. (2303-3-3)

Apteka w Andrychowie ma opróżnioną posadę asystenta farmacyi. (2312-3-3)

Kraków 19 września 1882.

Badeni.

Ważne dla majstrów krawieckich.

Całe zbory wzorów najmłodniejszych materyj sukniennych i z welny owej na ubrania męskie i dla chłopców posyłam na żądanie bezpłatnie. (2179-7-9)

Następnie zamówienia uskutuczniam jednak tylko za zaliczką pocztową.

Skład fabryczny sukna Jana Günzberga w Gracu.

Advertisement for Dr. Hartmann's 'AUXILIUM' medicine, claiming to be the best remedy for various ailments. Includes text: 'Dr. Hartmann's „AUXILIUM“ najlepszy uznany środek leczniczy przeciw szluzotokowi u mężczyzn i upławom u kobiet, siędle wlewo lekarskich przepisów przyrządzony preparat, leczy bez wstrzykiwania, bez bólu i bez następnych chorób, świezo powstałe jak bardzo zastarzałe grunturowie i odpowiadnie...'

PRAWDZIWE ZNIŻENIE CENY!

KAWA

w najlepszych gatunkach prawdziwej kawy w całości znanego składu roszburgowego. Robt. Kap-herr, Haniburg w workach 4/7 kilo rzeczywistego objętości (nie brutto 5 kilo zamlast netto) opłatinie i pakowaniem za pobraniem pości. Rio, moena... zlr. 8. Domingo, bardzo smaczna... zlr. 8. Santos, bardzo miona, piękna... zlr. 8. Java, zielonkawata, delikat., moena... zlr. 8. Cuba, zielona, b. dobra, moena... zlr. 8. Java II, złoto-żółta, b. d., delik... zlr. 8. Java I, złoto-żółta, najlepsza... zlr. 8. Perlowa Moena, dobra, spora... zlr. 8. Ceylon, niebieskawa ziela, szlachet... zlr. 8. Ceylon perł., najwyborniejsza... zlr. 8. Mendo, najsławniejsza... zlr. 8. Moena prawdziwa, najaromatycz... zlr. 8. Poleć warto mieszanie kawy: Perlowej Ceylon z Java I. Wszystkie gatunki są czyszczone i przestawane a więc niema w nich kurzu, śmieci ani czarnych ziarenek. Za rzetelność moich sytek otrzymujecie cieszę podziękowania. (1893-7-9) Największa oszczędność, brać wprost odem!

Najdawniejsza i największa firma suknienna

Maurycy Bum

w Bernie (Brünn) p'leca na nadchodzącą prę: 3 metry 20 cm. czyli 4/7, wiedeński lokal prawdziwej berniejskiej materyj walmianej z dobrej welny na kompletne ubranie zimowe, metr po 2 zlr. 60 ct., razem 8 zlr. 32 centów. 3 metry 20 cm. prawdziwej berniejskiej materyj walmianej z ciekłej welny, metr po 2 zlr. 3-60, razem 11 zlr. 52 ct. Najlepsze berniejskie materye walmiane od zlr. 4-50 do zlr. 8 za metr. 2 metry 20 cm. niebieskiego, brunatnego, oliwkowego lub czarnego Falmerston na surdut zimowy, metr po 2 zlr. 2-60, razem 5 zlr. 72 ct. lub z Boy, b. dobre, edredonu, lub poprzecznej materyj metr po 2 zlr. 3, razem 6 zlr. 60 ct.; do tego 1 metr 30 cm. z pasem w paski berniejskiej podszywki 1 zlr., razem 1 zlr. 30 ct. Lepsze berniejskie materye na surduty również we wszystkich kolorach, metr od zlr. 3-50 wzwzód do zlr. 10, materye podszywkowe metr od zlr. 3-50 do 6 zlr. 1 metr 20 cm. czyli 1/7, lokci wie denek, modnej dobrej berniejskiej materyj walmianej na spodnie, metr po 3 zlr. razem 3 zlr. 60 centów. Lepsze materye na spodnie metr po 4 zlr. do 8 zlr. Prawdziwie angielskie pledy podróżne 3 metry 50 cm. dng. a 1 metr 60 cm. szerokość od zlr. 3-75, 5-,-, 5-25, 8-,- do 18-,-. Zawsze wielki skład wszelkich rodzajów sukien cywilnych, wojskowych, liberyjnych, kosiolnych i bilardowych, paklaków i mezykowych, tudzież sukna damskiego w wszelkich kolorach po dowolnej cenie. Zamówienia wykonują punktualnie z zaliczką nowat i opłatinie i nie licytują żadnych kosztów opakowania. (2016-5-16) Okazy wzorów dla krawców opłatinie.

561,306 maszyn do szycia

czyli więcej niż trzecią część ogólnej produkcji maszyn do szycia na całym świecie sprzedała w ubiegłym roku Singer Manufacturing Co., a sprzedaż samej tej fabryki w ostatnich dziesięciu latach wynosi 3 miliony maszyn do szycia. Ten nadzwyczajny wynik daje najlepszą miarę doskonałości oryginalnych Singera maszyn do szycia, które też rzeczywiście przez ciągłe wydoskonalenia i nowe wynalazki posiadają taką dokładność, jak żaden inny wyrób; nie dziwnego więc, że je przenoszą nad wszelkie inne. Szczególniej są dobre **nowo wynalezione podstawki do deptania**, które przed wszelkimi innymi, zazwyczaj już po krótkim czasie hałaśliwie i ciężko idącymi podstawkami, mają tę nadzwyczajną zaletę, że się nigdy nie terają, ciągle zupełnie spokojnie i tak lekko pracują, że mogą ich używać także słabowite lub starsze osoby bez żadnego natężenia.

Oryginalne Singera maszyny do szycia sprzedaje z zupełnym poręczeniem po cenach fabrycznych na tygodniowe spłaty po **złr. 1.**

(1562-8)

The Singer Manufacturing Company New-York w Krakowie, ul. Floryańska L. 34.

WINOGRONA

WŁOSKIE, WIEDEŃSKIE i WĘGIERSKIE jak również inne owoce południowe, jakoto: jabłka, gruszki, śliwki-węgierki, brzoskwinie itd. itd. otrzymuje codziennie świeże przesyłki i poleca

HANDEL Edwarda Fuchsa w Krakowie. Zamówienia zamiejscowe natychmiast skutecznie będą. (2053-10-12)

Antoni Sonnek MAJSTER SZEWSKI z Opawy.

który dawniej tu na jarmarku przyjeżdżał, otwiera sklep z dniem 1go października r. b. w **Sukiennicach Nr. 25**, od strony ulicy Szewskiej. (2220-2-2)

WYBORNE ZEGARKI najtaniej w składzie zegarów od 34 lat znanym, firmy **M. HERZ,** fabrykanta zegarków we **WIEDNIU** Stefansplatz Nr. 6.

RZETELNE poręczenie. Największy wybór okładzin regulowanych genewskich i zegarków kieszonkowych ocechowanych w c. k. urzędzie cementacyjnym. Cylindry do polowania i pracy po 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12.

Nowości! Zegarki kieszonkowe z budzikami w każdym położeniu i przypominający z 10, 11, 12. Srebrne zegarki cylindrowe 8, 10, 13 i wyżej kotwiczne 14, 16, 20, 24, 28, 30, 32, 36, 40, 42, 44, 46, 48, 50, 52, 54, 56, 58, 60, 62, 64, 66, 68, 70, 72, 74, 76, 78, 80, 82, 84, 86, 88, 90, 92, 94, 96, 98, 100.

Srebrne i pozł. zegarki damskie 12, 15, 18, 21, 24, 27, 30, 33, 36, 39, 42, 45, 48, 51, 54, 57, 60, 63, 66, 69, 72, 75, 78, 81, 84, 87, 90, 93, 96, 99, 102. Złote zegarki damskie 12, 15, 18, 21, 24, 27, 30, 33, 36, 39, 42, 45, 48, 51, 54, 57, 60, 63, 66, 69, 72, 75, 78, 81, 84, 87, 90, 93, 96, 99, 102. Srebrne łańcuszki do zegarków od 2 złr. do 12 złr., złote łańcuszki po złr. 18 do 100 złr.

Inne towary złote i srebrne i klejnoty sprowadzone być mogą w najlepszym kształcie i pierwszego źródła po najniższej cenie. Zamówienia zaliczają się bezwzględnie za zaliczka. Co się nie-podoba, będzie wymienione. Przyjmując zegarki i kosztowności w zamian, Złota i dla reperacji. Zegary pendulowe własnego wyrobu w doskonałym gatunku. Rysunki i cenniki darmo. Modne zegary salonowe w marmurze, brzozi, enivre poli i t. d. wszelkiego rodzaju! Budziki począwszy od 4 złr. wzwyż.

Zwracam uwagę! Moje zegarki, które aż do najtańszego gatunku są najlepsze, o których gustownemu wykonaniu i trwałości posiadają ze strony mych długoletnich kupujących także liczne uznania, proszę zupełnie nie zamieniać z o. dynaryjnym towarem niepodobnym do używania a ogłaszającym z wielu stron.

Nadzwyczaj tanie Latarnie grobowe. Dla odpierających najkorzystniejszą szkodę zakupną.

Wieniec grobowe w najnowszym kształcie, jak naturalne. Trwały towar, bardzo przystępna warunki. Fabryka towarów metal. p. f. **Józef Mühlhauser** w **Wiedniu**, (2091-5-8) VIII, Josefstädterstrasse Nr. 75.

DER BAZAR

Illustrirte Damenzeitung.

28. Jahrgang. Preis vierteljährlich fl. 12 reich illustrierte Nummern incl. der colorirten Modenbilder 2 1/2 Mark (in Oesterreich nach Cours). Bestellungen auf diese beliebte und weitverbreitete Modenzeitung nehmen alle Buchhandlungen und Postämter entgegen. (2182-4-5)

J. IHNATOWICZ.

Fabryka we Lwowie. Filia w Krakowie, Sukiennice 20.

Wodę lwowską odznaczającą się przyjemnym, długotrwałym zapachem, mającą obszernie zastosowanie w damskiej toalecie, — flakon 1 złr. 50 cent., pół flakon 80 cent.
Wodę kolońską przednia, — flakon 25 cent., 50 cent. 1 złr. najprzedniejszą (potrójną), — flakon 40 c., 80 c., 1 złr. 1-50.
Perfumy na wzór angielskich i francuskich sporządzone, — jaśminowa, fiołkowa, opoponak, Chypr, heliotrop, hiacynt, konwalia, róża i t. p., — od 35 cent. do 3 złr. flakon.
Wodę lewandową i lewandową ambrową do skrapiania sukien i odświeżania powietrza w pokojach, — flak. 50, 70, 90 c. i 1 złr. 1-20.
Ocet toaletowy do nacierania ciała na obszernie zastosowanie w damskiej toalecie, — flakon 50 cent. i 1 złr.
Ocet salonowy do kadzenia, — fl. 50 cent. (1943-62-)

Powyższe wyroby zostały wyszczególnione pięcioma medalami zasługi i listem pochwalnym. Nabyć można we **LWOWIE** w fabryce ulica Kopernika L. 3, oraz u pp. Kozłowski, Hawranka, Henryka Millera i Bystronowskiego; w **KRAKOWIE** we Filii w Sukiennicach pod L. 20; w **BRODACACH** u p. Witkowskiego; w **BUZACZU** u p. Millera; w **BRZEŻANACH** u p. Millera; w **TARNOPOLU** u p. Jamrogiewicza; w **STANISŁAWOWIE** u p. Marury; w **PRZEMYSŁU** u p. Nablika; w **JAROSŁAWIU** u p. Wisłockiego; w **SAMBORZE** u p. Mar-scha; w **PODHAJCACH** u p. Karzykiewicza; w **STRYJU** u p. Wysoczańskiego; w **KOŁOMYI** u p. Stenzla; w **DROHOBYCZU** u p. Raczkii; w **HUSIATYNIE** u p. Czernskiego; w **PODKRAMIENIU** u p. Konciewicza; w **BOBRCE** u p. Miedlickiego.

OBWIESZCZENIE.

Podpisany magazyn potrzeb wojskowych potrzebuje

8,000 cetnarów metrycznych żyta i 14,000 cetnarów metrycznych owsa,

które mają być dostawione wedle zwyczaju kupieckiego.

Oba przedmioty muszą być zdrowe i suche, muszą mieć przepisaną wagę gatunkową, mianowicie żyto najmniej 69, owies najmniej 41 kilogramów za hektolitr, następnie zaś mają być tak czyste, że przy połączonej próbie wyczyszczenia i wyszukania od żyta, mianowicie przy próbie wyczyszczenia 1, przy próbie wyszukania 1 1/2, razem najwyżej 2 1/2, od owsa mianowicie przy próbie wyczyszczenia 1 1/2, przy próbie wyszukania 2, razem najwyżej 3 1/2 procentów wagi na inne nasiona i t. p. odpaść może.

Odstawa ma nastąpić do zakładu potrzeb wojskowych w Podgórzu, mianowicie:

do końca miesiąca	żyta		do końca miesiąca	owsa	
	1882 r.	1883 r.		1883 r.	1884 r.
października 1882 r.	—	1000	kwietnia 1883 r.	1200	1000
listopada " "	—	1400	maja " "	—	1000
grudnia " "	—	1600	czerwca " "	—	500
stycznia 1883	1200	1000	lipca " "	500	1000
lutego " "	1000	1500	sierpnia " "	1500	2000
marca " "	1400	1500	września " "	1200	500

Przedsiębiorcy nieznani komisji zakupującej mają zarządzić, ażeby o ich rzetelności i możliwości dostawy zawczasu nadeszło poświadczenie, jeżeli mają protokołowane firmy, od Izby handlowo-przemysłowej, od innych zaś osób od dotyczącej c. k. politycznej władzy, w drodze urzędowej do c. k. wojskowej intendy w Krakowie.

Oferty sprzedaży, które niemogą opiewać na krótszy termin nad 8 dni, należy wnieść ustnie lub listownie (zaopatrzone marką stemplową na 50 ct.) **dnia 10 października 1882 r.** o godzinie 11ej przedpołudniem do c. k. intendy wojskowej w Krakowie. (2259-3-3)

C. k. magazyn potrzeb wojskowych w Krakowie, 20 września 1882 r.

Mam zaszczyt donieść S an. Publiczności, że pod firmą (2157 3 3)

S. M. Armatys i Sp. w Krakowie Sukiennice Nr. 15,

otworzyłem **handel sukna i kortów** na suknie miękkie jakoteż damskie, z fabryk pierwszorzędnych krajowych i zagranicznych

MŁODY CZŁOWIEK

obeznany z gospodarstwem dworskim i polnem, pod każdym względem zaufany, który praktykował w większych dobrach, obeznany jest z maszynami gospodarczymi i weterynaryą, włada językiem polskim i niemieckim, również może złożyć kaucyę, poszukuje posady jako urzędnik lub adjunkt. Żądania skromne, osobiste przedstawienia i objęcie posady może natychmiast nastąpić. Łaskawe oferty przyjmuję pod literami: **M. N. 4780**, pos. rest. **Troppau** (Schlesien). (2245-3-3)

Monsieur le colonel:

Ignace Thadé Bohdanowicz, est prêt de donner son adresse pour affaire importante, à mademoiselle *Anna Bohdanowicz*, chez madame *Mekarski*, rue des Chaudronniers 2. à Genève, Suisse. (2305-2-3)

EAU de NINON

najświeższy i najlepszy środek do barwienia włosów profesora Thibaulta.

Eau de Ninon nadaje włosom i brodzie wszelką dowolną barwę blond, brązową lub czarną. Wlewa się trochę tego płynu na miseczkę i macza zapończoną bardzo miękkiej szoteczką włosy gruntownie poczawszy od korzenia, poczem je trzeba dobrze przycesać, aby płyn równo się rozłożył. Przy włosach jasnoblon można płyn rozcieńczyć wodą różaną lub dystylowaną, gdyż jasne barwy łatwiej przyjmują barwę naturalną. Środek jest przezroczysty jak woda i nie sprawia żadnych plam ani na skórze ani na bieliznie, i służy nie tylko do odświeżania barwy włosów, lecz także do usunięcia łupieżu i wzmocnienia gruntu włosów. (2198-3-25)

Cena 2 złr. 50 c. opakowanie 20 c. więcej. Skład w Krakowie u Ernesta Stockmara aptekarza pod Słonem.

Dnia 4go października 1882 r.

o godzinie 10ej zrana odbędzie się we dworze w Płaszowie pod Krakowem, w drodze dobrowolnej licytacji, sprzedaż **41 sztuk koni, klaczy, ogierów i stadników ze znanej powszechnie stadniny Płaszowskiej**, tudzież krów i cieląt, wreszcie mebli i innych sprzętów domowych i kuchennych, jakoteż fortepianu, a to najwięcej ofiarującemu, za gotową zapłatą. (2265 3 3)

Dla słabych i rekonwalescentów.

Koniak i stare wina

Z PIWNIC

APTEKI pod „GWIAZDĄ“

PIOTRA MIKOLASCHA we Lwowie.

Koniak grande Champagne dla celów leczniczych, bardzo stary — cena 1/4 litrowej buteleczki 1 złr. 80 ct.

Wino Malaga, od roku 1846 na składzie będące — cena 1/4 litrowej buteleczki 1 złr. 20 ct.

Wino Tokajskie, bardzo stare, prawdziwe arcanum dla osłabionych — cena 1/4 litrowej buteleczki 2 złr. 50 ct.

Wino hiszpańskie dla rekonwalescentów, nieco słabsze jak około Granady. Wino wyborne, nadaje się osobliwie dla niewiast i dla dzieci — cena 1/4 litrowej buteleczki 1 złr. w. a.

Wyborne własności tych napojów spowodowały wielu lekarzy, a pomiędzy nimi i takich sławy europejskiej, do wygotowania świadectw bardzo pochlebnych. Także świadectwa otrzymane od Wych **Dra Alfreda Biedackiego**, c. k. rady namiest. i referenta spraw sanitarnych krajowych, **Dra Karola Branna** c. k. rady dworu, profesora i dyrektora kliniki połów, w Wiedniu, **Dra Józefa Spaetha**, c. k. profesora nadzoru sanitarnego w Wiedniu, **Dra Draschego**, profesora i dyrektora Vgo oddziału lekarskiego szpitala powszechnego w Wiedniu, **Dra Lorinsera**, dyrektora szpitala w Wiedniu, **Dra Józefa Weigla**, **Dra Oskara Widmanna**, **Dra Edwarda Sawickiego**, **Dra G. Ziembickiego** we Lwowie i innych.

Win leczniczych i napojów dla rekonwalescentów p. **Dr KAROLA MIKOLASCHA**, używam od dłuższego czasu tak w klinice jako też w praktyce prywatnej i jestem z działania ich jak najzupełniej zadowolony. Zasiągają one w zupełności na uznanie u lekarzy i na wierność u chorych. Kraków d. 25 czerwca 1882 r.

Prof. Dr. Edward Korczyński, m. p. Dyrektor kliniki lekarskiej w uniw. Jagiellońskiej, m. p. Opierając się na chemicznych badaniach, skutecznych przez prof. Radziszewskiego, na przetworach lekarskich Pańskiego wyrobu, używam takowych w różnych chorobach dziecięcego wieku tak w praktyce prywatnej, jako też i w szpitalu dziecięcym pod moją dyrektora. Na podstawie poczynionych doświadczeń donoszę Wielm. Panu, że przetwory te przysporzają na winach szlachetnych a w szczególności wina chinowego, chinowe z żelazem, pepynowe, pepynowe i rumbarbarowe nie ustępują w niżej takimże przetworom przesyłanym z zagranicy, bywają przez dzieci chętniej używane i przy należytych wskazaniach użyte, przynoszą bardzo dobre skutki. Również w handlu Pańskim znajdujące się stare koniaki, stare wina tokajskie, hiszpańskie i malagi uważam za wyborne środki krzepiące dla rekonwalescentów w każdym wieku. Kraków dnia 8 lipca 1882 r.

Dr Maciej Leon Jakubowski m. p. Dyrektor szpitala św. Łudwika dla dzieci w Krakowie.

Przy posyłkach liczę za opakowanie i stempel od jednej buteleczki 20 ct., od 2ch 30 ct., od 3ch 35 ct., od 6ciu 50 ct., od tuzina 80 ct.

Skład główny dla Galicyi i Bukowiny w aptece pod Gwiazdą: Piotra Mikolascha we Lwowie.

Skład główny dla Austro-Węgier i dla państw ościenn. u p. Wilhelma Maagera w Wiedniu, Heumarkt, Nr. 3.

Składy w Galicyi: We Lwowie u pr. aptekarzy: **K. Krzyżanowski** i **Jakoba Pipersa**, w Krakowie u p. aptekarza **F. GRALEWSKIEGO**, w Brzeżanach apteka p. **Dembickiego**, w Kłomym apt. p. **Sidorowicza** i **Stenzla**, w Tarnopolu apteka p. **Jamrogiewicza**, w Przemysłu apteka p. **Tarczyńskiego**, w Jarosławiu apteka p. **Rohma**, w Przeworsku apteka p. **Świtalskiego**, w Bełzie apteka p. **Grossa**, w Bolesławiu apteka p. **K. Schindlera**, w Brodach apteka p. **M. Kulaka**, w Buczacu p. **K. Lewickiego**, w Drohobyczu apteka p. **Raczki**, w Rzeszowie apteka p. **Kalinowskiego**, w Stanisławowie p. **Beilla**, w Tarnowie p. **Chodackiego**, w Żółtkwi u p. **Dadleca**.

Skład główny w Czerniowcach w aptece p. Krzyżanowskiego.

Skład generalny dla Bukowiny w aptece p. F. Krzyżanowskiego w Czerniowcach. (1806-10-)

Największy skład bilardów

Około 100 bilardów wszelkiego dowolnego rodzaju i wszystkie potrzebne przybory bilardowe są każdego czasu na składzie. Ośmielam się zwrócić uwagę na moje najświeższe c. k. wył. uprz.

uniwersalne bilardy

które w jednej minucie można urządzić na zupełną grę w kręgle lub karambol, są one praktyczniejsze i znacznie tańsze od bilardów zwrotowych.

Najnowsze patent. bile bilardowe.

Co się tyczy barwy, wzdzięku i elastyczności są one podobne do bilów ze słoniowej kości, ale są bez porównania trwalsze, gdyż złamanie lub pęknięcie tych bilów jest niepodobne, za co ręczę piśmiennie na jeden rok. (2031-5-10)

J. KNILL, fabrykant bilardów, kijów bilardowych i bil, w Wiedniu, IX Rossau, Rothe Löwengasse, Nr. 5 i 7.

